

HÅLLBARHETS- REDOVISNING 2021

Borlänge Energi

**Vi gör nytta i
din värld och
din vardag**

STYRNING OCH ORGANISATION

Borlänge Energikoncernen har som det fastställs i ägardirektivet, uppdraget att bedriva produktion, distribution och handel inom områdena energi, vatten, återvinning och bredbandskommunikation, tillsammans med uppdraget att vårda och utveckla stadsmiljön i Borlänge. Genom ägardirektivet tilldelas också Borlänge Energikoncernen ansvaret för stadsutvecklingen under mark i Borlänge kommun.

I ägardirektivet fastslås vidare att Borlänge Energikoncernen ska

- med sin verksamhet bidra till Borlänge kommuns vision: Inte vilken stad som helst – Sveriges trevligaste stad
- åstadkomma största möjliga samhällsnytta genom att integrera och utveckla verksamheterna i kommunens tre visionsområden socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart Borlänge
- minska sin klimatpåverkan och vara ledande i miljöfrågor inom kommunkoncernen.

2021 gällde för Borlänge Energi följande företagsövergripande mål

Målobjekt	Mål	Mått	Målnivå
Kvalitet	BE har nöjda kunder.	Resultat i SKI:s undersökning	Fem främsta i varje kategori
		Resultat i avfalls- och VA-enkäten	90 procent på sammanfattande omdöme och förtroende
Hållbarhet	BE gör Borlänge mer hållbart.	Resultat i klimatbokslutet	-165 000 ton CO ² eller lägre
		Kemikalieanvändningen	Antal kemikalier på PRIO utfasningslistan ska halveras till slutet av 2022
		Cirkularitet i ekonomiska flöden & materialflöden	2 500 ton materialomsättning i Återbyggsdepån 2023 100 procent fossilfri fordonspark 2022
Arbetsmiljö	BE har en god fysisk och psykosocial arbetsmiljö.	Antalet olycksfall	Noll allvarliga olycksfall
		Frisknärvaro	Frisknärvaro minst 97,5 procent
		Resultat i medarbetarundersökningen	Prestationsindex minst 3,8
Ekonomi	BE tillgodoser ägarernas krav på ekonomiskt resultat.	Resultat efter finansiella poster	Minst 110 miljoner kr i genomsnitt över en tioårsperiod
		Avkastning på eget kapital	Minst 10 procent i genomsnitt över en tioårsperiod
		Soliditet	Minst 40 procent i genomsnitt över en tioårsperiod
Samhällsansvar	BE bidrar till att göra Borlänge till en attraktiv företags- och bostadsort.	Placering i Nils Holgerssonundersökningen	Bland de 10 främsta
	BE har inga allvarliga miljöolyckor i enlighet med Sevesolagstiftningen	Antal allvarliga miljöolyckor	Noll allvarliga miljöolyckor

Borlänge Energikoncernens verksamhet är organiserad i fem affärsområden och fyra stödfunktioner, vilka rapporterar direkt till VD. Affärsområdena är Kraft & Värme, Elnät & Stadsnät, Vattentjänster, Återvinning och Stadsmiljö. Stödfunktionerna är Ekonomi, HR, Marknad och Verksamhetsutveckling.

Övergripande hållbarhetspolicy

Koncernens målsättning är att verka för ett långsiktigt och hållbart Borlänge.

Begreppet *hållbarhet* omfattar för oss miljömässig, ekonomisk och teknisk hållbarhet. Vidare omfattas begreppet också av lagefterlevnad samt etisk och social hållbarhet.

Vi i Borlänge Energikoncernen skapar kvalitativ nytta och är medvetna om vikten av att göra skillnad. Vi tar socialt ansvar och verkar som en samhällsmedborgare.

En grund för vårt arbete är FN:s initiativ *Global Compact*. Det innebär att vi

- verkar för goda arbetsvillkor.
- verkar för minskad miljöpåverkan. Borlänge Energi ska vid upphandlingar inkludera sociala krav, vilket bidrar till ökad social hållbarhet.
- tar avstånd från alla former av korruption, mutor och bestickningar. Vi verkar också mot kartellbildning i vår verksamhet.

Vi ser till alla människors lika värde och diskriminering accepteras inte. Vi uppmuntrar mångfald, eftersom det berikar vår verksamhet. Vi värderar våra medarbetare utifrån vad de åstadkommer på jobbet, inte deras ursprung och förmågor. På Borlänge Energi har alla samma möjlighet till utbildningar, befordran och belöningar.

KVALITET

Inom Borlänge Energi har vi länge arbetat systematiskt med kvalitet och vårt verksamhetsledningssystem är ISO-certifierat enligt ISO 9001:2015. För att säkerställa och ständigt förbättra styrningen och arbetet med kvaliteten genomförs regelbundet interna och externa revisioner.

Vi på Borlänge Energi är stolta över den goda relation som vi under lång tid byggt upp med våra kunder. Ett av våra företagsövergripande mål är att Borlänge Energi ska ha nöjda kunder, vilket vi under tidigare år mätt med hjälp av Svensk Kvalitetsindex. Vi har deltagit i undersökningar av kundnöjdheten i energibranschen och ambitionen har varit att vara bland de fem bästa företagen i varje kategori som ingår i undersökningen.

Under 2021 gjorde vi tillsammans med Supportföretaget en kundundersökning där vi frågade 701 kunder vad de tycker om oss i olika sammanhang. Vi fick betyget MVG och rankades som nummer sex bland 80 andra energiföretag som genomfört samma undersökning. Vi kommer att fortsätta genomföra kundundersökningen årligen för att mäta kundnöjdheten.

HÅLLBARHET – MILJÖ

ISO-certifieringar

Borlänge Energi arbetar systematiskt med både miljö och kvalitet. Vårt verksamhetsledningssystem är ISO-certifierat enligt ISO 14001:2015 och 9001:2015. För att säkerställa och ständigt förbättra styrningen genomförs regelbundet både interna och externa revisioner.

Klimatbokslut

Ett av våra företagsövergripande mål är att Borlänge Energi ska bidra till att göra Borlänge mer hållbart. Det innebär bland annat att vår verksamhet sammantaget ska generera lägre utsläpp av växthusgaser än det näst bästa alternativet. Detta har vi valt att mäta genom att årligen upprätta ett så kallat klimatbokslut, där vi utvärderar effekterna av våra verksamheter på utsläppen av växthusgaser. Därefter jämförs dessa effekter med de som skulle uppstå om vår verksamhet ersattes av det näst bästa alternativet. Under 2020, vilket är det senaste året som det finns ett färdigt bokslut för, var Borlänge Energis utsläpp av växthusgaser 119 700 ton lägre i koldioxidekvivalenter räknat, än vad utsläppet från det näst bästa alternativet skulle ha varit. Av klimatbokslutet framgår att de direkta utsläppen från den egna verksamheten uppgick till 42 800 ton koldioxidekvivalenter, samt att de indirekta utsläppen som Borlänge Energi orsakade i andras verksamheter uppgick till 26 000 ton koldioxidekvivalenter. Klimatbokslutet visar också att mängden utsläpp som skulle ha uppmätts om Borlänge Energis verksamhet ersatts av det näst bästa alternativet skulle ha uppgått till 188 400 ton koldioxidekvivalenter. Det innebär att för varje ton växthusgaser, i koldioxidekvivalenter räknat, som Borlänge Energis verksamhet genererade under 2020, bidrog samtidigt bolaget och dess verksamhet till att utsläpp motsvarande 2,7 ton koldioxidekvivalenter kunde undvikas.

Miljökontroll

Borlänge Energi har miljötillstånd för samtliga tillståndspliktiga verksamheter, varav en verksamhet är en Sevesoanläggning. Tillstånden för verksamheten innehåller villkor för utsläpp till luft, vatten och mark. Villkoren följer vi upp i egenkontrollprogram vid respektive verksamhet och dessa rapporteras årligen i miljörapporten.

Cirkulär ekonomi

Under 2019 initierade Borlänge Energi, i samverkan med Borlänge kommun, Hushagen, Tunabyggen och Dalarnas försäkringsbolag, etableringen av återbyggde-

på för att främja återanvändningen av byggmaterial. Den 7 september 2020 invigdes depån, Dalarnas Återbyggdepå. Depån ska fungera som ett nav för att minska materialsvinnet i underhåll och nyproduktion av byggnader. Som ett led i detta arbete har återanvändbart byggmaterial börjat samlas in vid Fågelmyra avfallsanläggning. Under 2021 har mycket fokus handlat om att öka flödena, mäta klimatbesparing med återbruk. Vi har också samverkat med en massa parter för att minska avfallsmängderna och öka återanvändningen.

Miljöplan

Den kommunala miljöplan som gällde under större delen av 2021 pekar ut sju prioriterade miljömål

- begränsa klimatpåverkan
- frisk luft
- god bebyggd miljö
- giftfri miljö
- rikt växt- och djurliv
- rikt odlingslandskap
- levande skogar.

Till dessa miljömål fogar planen fjorton åtgärder för att uppnå målen. Borlänge Energi ansvarar för sju av åtgärderna, nämligen att

- utveckla hållbar upphandling
- fasa ut miljö- och hälsoskadliga produkter
- ta fram fordonspolicy för en fossiloberoende fordonsflotta
- energieffektivisera kommunkoncernens byggnader
- energieffektivisera VA-sektorn
- minska gifterna i avloppsvattnet
- minska föroreningarna i dagvattnet.

Borlänge Energi gör även insatser för att realisera målet om en fossiloberoende fordonsflotta. Vidare säkerställer vi att åtgärderna i miljöplanen följs upp av styrelsen inom ordinarie mål- och resultatuppföljning.

De aktiviteter som Borlänge Energi genomfört under året beskrivs nedan under respektive miljömålsåtgärd.

Utveckla hållbar upphandling

Under 2021 genomfördes 17 annonserade upphandlingar. Sociala krav ställdes i 15 av dessa och miljökrav ställdes i 16 av upphandlingarna. I två upphandlingar bedömdes det inte vara aktuellt att ställa sociala krav och den upphandling där det inte ställdes något miljökrav innehöll inte transporter, krav på lokal närvaro, eller annat som hade större miljöpåverkan. Då ett av våra affärsövergripande mål är att sociala krav ska ställas i upphandlingar har våra mallar och underlag vid upphandling ytterligare uppdaterats med förslag på texter för kravställande.

I avtal där transporter ingår följer BE regelmässigt de miljökrav på fordon som fastställts i vår interna policy. Policyn inkluderar krav på såväl lätta som tunga fordon. Likaså ställer vi krav på att miljöledningssystem ska finnas.

Ett antal upphandlingar med miljö- och klimatkrav, som har till syfte att minska kommunens klimatbelastning, har också genomförts, bland annat:

- Upphandlat transporter där två av entreprenörerna har upphandlats med krav på att de ska köra med flytande biogas. Vi är en av de första offentliga aktörer att ställa krav på flytande biogas.
- Förnyat ramavtal för material inom eldistribution och opto med tydligt miljömål för optimering av transporter, samverkan med flera energibolag.

Fasa ut miljö- och hälsoskadliga produkter

Kemikalier är ett viktigt arbetsområde inom Borlänge Energi. Under 2021 har hållbarhetsmålet för kemikalier utvecklats och organisationen anpassats ytterligare för att effektivisera arbetet.

Borlänge Energi jobbar aktivt för att på olika sätt begränsa riskerna med miljö- och hälsoskadliga produkter. Kemikaliegruppens aktiviteter innefattar exempelvis granskning vid inköp och riskbedömning av kemiska produkter där arbete med utfasning, substitution och produktval ingår. Kemikaliehanteringssystemet Chemsoft håller ordning på kemikalierna och är verktyget som används vid exempelvis riskbedömning och utfasning.

Under året har exempelvis substitution skett av lösningsmedelsbaserat lack, vilket ersatts av vattenbaserat lack som ger reducerad miljö- och hälsopåverkan. Utvärdering av funktionen under 2022. Genom aktivt produktval har pH-buffert innehållande en reproduktionsstörande borförening undvikits och en buffert utan CRM-ämnen valts.

Affärsområde elnät hade som mål att under 2021 bygga bort minst fem stolpstationer och ersätta dem med nya markstationer med oljeuppsamling under transformatorerna, för att på så sätt eliminera risken för oljeläckage till omgivande mark. Målet uppnåddes inte på grund av försenade projekt. Det byggdes inte bort någon stolpstation under året, utan det är förskjutet till 2022.

Ta fram fordonspolicy för en fossiloberoende fordonsflotta

Borlänge Energi har 2021 fortsatt att aktivt arbeta för en fossiloberoende fordonsflotta senast 2022, i enlighet med *Fordonspolicy för en fossiloberoende fordonsflotta i Borlänge kommunkoncern*. Fordonsflottan ska enligt policyn orsaka minimal miljöpåverkan, ha hög trafiksäkerhet, tillika god ekonomi.

En policy finns också framtagen som gäller alla bolagets inköp. Under året som gått har upphandlingarna främst berört biogasfordon, men även ett antal bilar och lastbilar med HVO-motor. Andelen fossilfria bränslen som använts i fordonsflottan uppgick till 93,7 procent under 2021.

Borlänge Energi har också en pool av tjänstecyklar som personalen använder för kortare tjänsteresor. Likaså erbjuds alla anställda möjlighet att skaffa en förmånscykel i syfte att främja cykelpendling till och från arbetet. Vi erbjuder även samtliga anställda att teckna avtal om en gas- eller eldriven förmånsbil.

Vi ställer i upphandlingar krav på att våra leverantörer ska använda fossilfria bränslen.

I vår satsning på fordonsgas ingår en gastankstation som erbjuder 100 procent biogas. Försäljningen av gas har ökat kraftigt under de senaste åren till följd av att kommunen har bytt ut en väsentlig del av sina fossilbränsle drivna fordon mot gasdrivna. En del av ökningen kommer också från ökad efterfrågan på den privata marknaden.

Borlänge Energi har under året sålt och installerat 131 laddboxar hos företag och bostadsrättsföreningar i kommunen. Bolaget har även sålt elva solcellsanläggningar, flertalet till privatpersoner.

Energieffektivisering av kommunkoncernens byggnader

Fågelmyra

I driften av lakvattenanläggningen har energibesparingar gjorts. Sedan 2020 har på försök endast två av totalt sex luftare i lakvattendammen varit i drift, utan störningar på driften i övrigt, vilket givit en stor bespa-

ring. Försöket har fortgått under 2021, då det finns ett fortsatt behov av utvärdering. Våra utsläppsvärden har varit stabila och vi har klarat gränsvärden, men bitvis har lukt förekommit lokalt kring lakvattendammarna.

Belysning på området och i industrihallar har delvis bytts till energisnål LED-teknik och nästan alla armaturer är nu energisnåla.

Under 2021 levererade Fågelmyras solcellsanläggning 23,2 MWh. Anläggningen, som är på drygt 30 kW, är placerad strategiskt så att besökande kunder kan inspireras av att bygga solcellsanläggningar.

Fågelmyra har under 2021 kompletterat ventilationsanläggningen vid förhandlingsanläggningen och vid sopbilsgaraget med värmeåtervinning. Besparingen beräknas uppgå till cirka 250 MWh per år.

VA

Inom VA-verksamheten byter man aktivt ut direktverkande el mot luftvärmepumpar i stora avloppspumpstationer och andra relevanta byggnader.

Elnät

I gatubelysningsverksamheten pågår ett löpande energieffektiviseringsarbete, där gamla belysningsarmaturer byts ut mot moderna med LED-teknik. Under året byttes drygt 500 armaturer och därmed ökades andelen LED-baserade armaturer till 23 procent.

I elnätsverksamheten genomförs viktiga energieffektiviseringsåtgärder i det ständigt pågående arbetet med

att minimera överföringsförlusterna i elnätet. Detta arbete görs bland annat genom att förnya transformatorbeståndet. Under 2021 byttes tre transformatorer ut.

För både gatubelysnings- och elnätsverksamheten nyttjas återvunnen halkbekämpningssand som fyllnadsmaterial runt nyförlagda kablar. Genom den åtgärden minskas behovet av ny sand och bergkross.

Fjärrvärme

Utbyggnaden av fjärrvärme fortsatte under 2021 för att möjliggöra uppvärmning av byggnader och bostäder med fjärrvärme, baserad på återvunnen och förnybar energi.

Under året har en större del, cirka 75 procent, av belysningen i pannhuset Panna 6 och pannhuset Panna 7 bytts ut till LED-armaturer.

Energieffektivisering VA-sektorn

Allmänt

Ett aktivt arbete pågår inom ramarna för Dala VA:s driftgrupp, där det i samverkan mellan Dalarnas alla VA-huvudmän sker fortlöpande arbeten med energieffektivisering inom VA-sektorn.

Reningsverket

Under 2021 har en ny omrörarpump i röt-kammaren installerats i syfte att spara elenergi och öka hållbarheten på pumpen. En förstudie på slamavvattnings-teknik har genomförts och pilotkörningar av annan teknik

har testats. Den testade tekniken indikerar en radikal minskning på elenergi och dessutom mindre åtgång på tillsatskemikalier för att avvattna slammet.

Den nya utrustningen kan också köras intermittent jämfört med dagens, vilket också kommer att medföra att olika kringutrustningar, såsom slampumpar kommer få mindre drifttid och därmed mindre energiåtgång. Den nya tekniken installeras under 2022.

Drift- och energioptimering är ett prioriterat och fortlöpande arbete vid reningsverket.

Avloppspumpstationer

I samband med det fortlöpande reinvesteringsarbetet i form av ombyggnation/modernisering av spillvattenpumpstationerna i spillvattenledningsnätet installeras alltid nya och därmed också energieffektivare avloppspumpar.

Ytterligare investeringar genomfördes under året för att bland annat minska uppvärmningsenergiåtgång i spillvattenledningsnätet, till exempel har 21 avloppspumpstationer fått ny pumpstyrning, vilket man kan styra värmen med och på så sätt säkerställa rätt temperatur i stationerna via övervakningssystemet. Tidigare har man haft lite för varmt i stationerna för att undvika frysrisk vilket medfört onödig energiåtgång.

VA-ledningsnät

Utläckaget av dricksvatten från vårt vattenledningsnät utgör i dagsläget mellan 20 och 25 procent av totala mängden dricksvatten som levereras ut från våra vattenverk. Ett minskat utläckage medför direkta energibesparingar i form av minskat pumpbehov i vattenverk, tryckstegringsstationer samt även i avloppspumpstationer/reningsverk då utläckande dricksvatten även läcker in i vårt spillvattennät.

Vårt arbete med så kallade lyssnade vattenmätare, har nu fortflöpt ett par år med goda resultat. I dagsläget har vi cirka 2 500 sådana mätare ute hos kunderna.

Dessa mätare har en inbyggd läcksökningsfunktion/lyssning på servisledning och delvis ut på huvudstammen i närområdet. Detta medför att vi nu kommer att

dels kunna erbjuda en tjänst till kunderna där vi snabbt flaggar för att det kan finnas ett läckage på in-/utsida av fastighetsnätet, dels kunna fånga upp statusen på delar av vårt eget distributionsnät (servis- och huvudledning). Allt detta övervakas enligt daglig rutin av vår läcksökarfunktion.

Nästa steg av läcksökningsprocessen som handlar om att få en bättre överblick över VA-ledningsnätet för att tydligare kunna identifiera större områden med misstänkt utläckage är under utveckling. Detta sker genom att fånga in driftdata från vattenproduktion och förhoppningsvis även längre fram reningsverk/avloppspumpstationer i Kamstrups District Analyzer-program för fortlöpande identifiering lokalisering och åtgärdande av läckor.

Även ett mobilt fältverktyg, APP, håller på att tas fram, där vi i realtid kommer att kunna se aktuella flöden och tryck på alla vattenproduktions-/distributionsanläggningar.

De nämnda åtgärderna kommer vara ett bra verktyg för att snabbare kunna upptäcka och lokalisera läckor.

Det planeras för att under 2022/2023 utveckla verksamheten med en ytterligare tjänst, kamerainspektionsbuss som kommer att jobba för att minska andelen tillskottsvatten i spillvattenledningar. Dessa kan även vara indikatorer på läckor på dricksvattennätet i närheten, och ger således besparingar på minskad andel förslut på vattenproduktionsanläggningar, samt minskad pumpfrekvens reningsverkets anläggningar.

Minskade gifter i avloppsvattnet

Allmänt

Ett aktivt arbete inom området pågår fortlöpande inom ramen för Dala VA:s arbetsgrupp Uppströmsgruppen, där det i samverkan mellan Dalarnas alla VA-huvudmän ständigt arbetas med frågeställningar, strategier, arbetssätt, goda exempel och liknande, kring uppströmsarbete. En extern sakkunnig konsult med erfarenhet av uppströmsarbete har anlåtits för att effektivisera och systematisera uppströmsgruppens arbete och driva det framåt.

Vad gäller uppströmsarbetet inom Borlänge har detta, på grund av resursbrist (hos Borlänge Energi och miljökontoret) tyvärr gått på sparlåga. Borlänge Energis ambition är att under 2022 resursförstärka Vattentjänster med en miljöingenjör som bland annat kommer att ha ansvaret för uppströmsarbetet.

Minska föroreningarna i dagvattnet

I samband med det ständigt pågående arbetet inom kommunen med olika slags planarbeten deltar VA i förstudier, arbetsmöten och liknande, tillsammans med representanter från främst plan- och markkontoret och miljökontoret där det resoneras kring hur dagvattenstrategin ska tolkas, tillämpas och utvecklas.

Förbättra skyddet av allmänna vattenresurser

Vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter för vattentäkten i Lennheden beslutades av Länsstyrelsen under 2018.

I arbetet med uppdatering av vattenskyddsområde och föreskrifter för vattentäkten i Tjärna och Frostbrunnsdalen har det under året skett en inventering och sammanställning av allt arbete som tidigare har utförts. Avsikten är att utifrån denna sammanställning under 2022 upphandla resterande delar av arbetet.

Under året har arbetet med att säkra kunskapen om, samt den fortlöpande övervakningen av, råvattenresurserna i framförallt Lennheden och Tjärna fortsatt. Nya övervakningsprogram för dessa har tagits fram. Syftet med detta arbete är att bygga upp den egna kompetensen kring själva råvattenresursen (Badelundaåsens olika uttags-/tillrinningsområden) och minska beroendet externa konsulter.

Genom arbetet ökar vår möjlighet att i god tid kunna upptäcka eventuella förändringar på råvattenkvaliteten (exempelvis) på grund av klimatpåverkan och kan då med god framförhållning planera för nödvändiga åtgärder som till exempel förändringar i vattenverkens reningsprocess.

Som ett led i det långsiktiga skyddet av vattentäkten i Lennheden pågår arbetet med utbyggnad av kommu-

nalt spillvattenledningar till Lennhedenområdet samt förnyelse av befintligt vattenledningsnät inom området. När projektet är genomfört kommer den långsiktiga risken för vattentäkten, utifrån infiltration från en stor mängd enskilda avloppsinfiltrationsanläggningar, att vara eliminerad.

På initiativ av Lennheden Vatten (LVAB), med deltagande från Borlänge Energi, Falu Energi & Vatten samt planfunktionerna i Falu kommun och Borlänge kommun, pågår ett arbete med att ta fram en gemensam vattenförsörjningsplan för Borlänge och Falun.

Återvinning

Inom affärsområdet återvinning har det skett flera stora händelser som kommer påverka den framtida återvinningen. Under 2021 har förberedelser pågått för att överta returpappersinsamlingen som tidigare varit ett producentansvar men som övergått till att vara ett kommunalt ansvar från och med 1 januari 2022. Mängden returpapper som ska samlas in är ungefär 600 ton per år och med minskad tidningsanvändning så minskar mängden papper med cirka 10 procent per år.

Mängden restavfall sjunker årligen med cirka 1-2 procent, men är fortfarande relativt hög räknat per invånare. En beslutad taxehöjning under 2021 på grund av kraftigt ökat pris på utsläppsätter ledde till att kommunfullmäktige tog beslut om att höja avfallstaxan med 7,77 procent. Höjningen fördelades så att restavfallet höjdes med 17,27 procent för att uppmuntra bättre källsortering av avfallet.

Vi ser en svagt ökade mängd matavfall, till stor del kopplad till att invånarna sorterar bättre.

Mängderna på återvinningscentralen har fortsatt öka. Det är främst byggavfallet som ökat, då många har valt att satsa på renoveringen och tillbyggen när det varit svårt att resa. Mängden returträ har ökat med cirka 30 procent under pandemiåren.

HÅLLBARHET

– sociala förhållanden och respekt för mänskliga rättigheter

Ett av Borlänge Energis företagsövergripande hållbarhetsmål är att sociala krav ska ställas i upphandlingar. Några av de sociala krav som ställs är exempelvis krav på arbetsrättsliga villkor, etiska krav, krav på ökad möjlighet till sysselsättning samt reserverade upphandlingar för sociala företag, ILO:s åtta kärnkonventioner samt FN:s barnkonvention.

Uppföljning kring detta kan ske antingen av oss på Borlänge Energi eller med hjälp av annan part. SKL Kommentus *Hållbarhetskollen* ansvarar för att uppföljning av processer och rutiner genomförs.

Borlänge Energi har ställt sociala krav i alla upphandlingar som genomförts under 2021, förutom i två där det inte bedömdes vara aktuellt.

PERSONAL

Arbetsmiljö

Grunden i Borlänge Energis arbetsmiljöpolicy är att ta ett helhetsgrepp kring arbetsmiljö och fånga upp både de fysiska liksom de organisatoriska och sociala delarna. Separata policyer som också berör arbetsmiljöområdet finns för kränkande särbehandling, riskbruk och skadligt bruk och likabehandling.

I policy och handlingsplan för likabehandling beskrivs hur företaget ska genomsyras av ett högt välmående, ömsesidig respekt och arbetsglädje. Såväl interna rutiner som kommunikation ska bidra till att alla medarbetare känner sig behövda och viktiga.

Samtliga medarbetare ska ges möjlighet att påverka verksamheten samt utveckla sina idéer och sig själva. En förutsättning för detta är jämställdhet och likabehandling.

Det tydliggörs genom handlingsplanen för kränkande särbehandling att alla medarbetare har ansvar att bidra till en god och säker arbetsplats samt att agera om en kollega utsätts för kränkande särbehandling.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Vårt systematiska arbetssätt med arbetsmiljö och hälsa leder till en trivsamt arbetsplats med högt frisktal hos våra medarbetare. I samarbete med företagshälsovården arbetar vi för att upptäcka, förebygga och minimera arbetsmiljörisker.

Ett företagsövergripande mål kopplat till arbetsmiljön är en frisknärvaro på 97,5 procent. Under 2021 var frisknärvaron 96,5 procent.

Arbetsplatsträffar är ett forum för samverkan mellan chefer och medarbetare, kring planering, uppföljning och utveckling av arbetet. Arbetsmiljö är en stående punkt på träffarnas dagordning, då de är en del av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Arbetsplatsträffar genomförs vid minst fyra tillfällen per år.

Ett av kraven enligt ISO är att personalen har grundläggande kunskaper om hälsa, säkerhet och miljö. Dessa kunskaper säkerställs genom utbildningarna SSG Miljöutbildning och SSG Entré Borlänge Energi, vilka är obligatoriska för all personal.

När en av våra medarbetare slutar sin anställning erbjuds avslutningssamtal. Genom att dokumentera och analysera synpunkterna från samtalet kan vi hitta möjligheter till förbättringar i verksamheten, utveckla de starka sidorna samt öka kunskapen om hur organisationen kan bli bättre på att attrahera och behålla värdefulla medarbetare.

Uppföljning av inträffade incidenter sker i energiföretagens avvikelssystem, ENIA, för rapportering av riskobservationer, tillbud, olyckor, färdolycksfall samt observationer inom miljö, kvalitet och säkerhet. ENIA finns tillgängligt för alla medarbetare.

I samband med allvarliga tillbud eller allvarliga olyckor sker även rapportering till Arbetsmiljöverket. Utöver ansvarig chefs hantering av inträffade incidenter i ENIA tas statistik löpande ut till ledningsgrupp och skyddskommitté för avstämning och uppföljning. För år 2021 rapporterades 45 olyckor (föregående år 35), 44 tillbud (föregående år 41) och 148 riskobservationer (föregående år 63). Två allvarliga olycksfall som rapporterades till Arbetsmiljöverket under 2021.

Kompetensutveckling

I vårt interna ledarskapsprogram utbildas cheferna i policyer och verktyg som vägleder dem i arbetet med utveckling av medarbetarna och verksamheten. En väl förankrad introduktion för nyanställda skapar en tydlighet i vad som förväntas av medarbetarna och vad våra värdeord engagemang och respekt innebär.

Vi ser att varje medarbetares individuella kompetensutveckling är viktig för drivkraften i arbetet. Detta hantearas bland annat genom målsamtalen. Målsamtalen är ett årligen återkommande samtal mellan chef och medarbetare som handlar om uppföljning och utveckling av verksamheten och medarbetaren.

Friskvård

Utöver kollektivavtalsenliga löne- och anställningsvillkor för samtliga anställda är vi generösa med friskvårdssatsningar. Genom förebyggande hälsoarbete och uppmuntran till friskvårdande aktiviteter via friskvårdsbidrag, massage på arbetsplatsen, aktiv friskvårdsgrupp, erbjudande om förmånscyklar samt en personalklubb som anordnar trivselaktiviteter, främjas medarbetarnas hälsa och arbetsmiljö.

Arbetsskapande åtgärder

Borlänge Energi bidrar i arbetet med att göra Borlänge till en attraktiv företags- och bostadsort. Varje arbetsuppgift i företaget bidrar starkt till både nutida och framtida människors möjligheter till ett gott liv. Genom att arbeta för en god fysisk- och psykosocial arbetsmiljö med hög frisknärvaro och eftersträva höga resultat i medarbetarundersökningar skapar vi goda förutsättningar för våra nuvarande samt kommande medarbetare. Så långt det är möjligt deltar vi i praktikprogram och arbetsmarknadsåtgärder och erbjuder sommarjobb.

Barn och unga

I Borlänge Energis studiebesöksprogram bjuder vi in alla elever i årskurserna 3, 6 och 9 till studiebesök på våra anläggningar. Besöken som hålls utomhus kunde med vissa anpassningar genomföras som planerat även 2021. Treorna besökte återvinningscentralen och sjätteklassarna som brukar följa vattnets väg från vattenverket till reningsverket fick uppleva den första delen

via en nyproducerad film. För niorna upprepades det lyckade konceptet från 2020 där eleverna fick klassvis på sina respektive skolor uppleva kraftvärmeverket via VR-glasögon där en film med två guider skapade en upplevelse så nära ett vanligt studiebesök man kan komma.

Med de yngre barnen kommunicerar vi våra viktigaste frågor via våra maskotar Skrutt & Wattis. Förskolorna beställer regelbundet vårt material, bland annat pysselböcker och odlingsbara Busfrön, för sitt naturvetenskapliga arbete. Vår dockteater med en pjäs om nedskräpning bokas återkommande. Arrangemanget Sakletardagen som är uppskattat av förskolorna kunde inte genomföras som vanligt på Gammelmården utan fick ändra form och istället flytta ut till förskolorna.

Energi- och vattenexperiment packades med rekvisita, handledning och tillhörande saga och kördes till Borlänges alla förskolor. På så sätt kunde fler än vanligt vara med på Sakletarna.

Med ungdomar som målgrupp genomfördes Energi-jakten, en uppdragsjakt kopplad till energi och hållbar utveckling, digitalt med lyckat resultat.

Vi maxar kraften i föreningar

Genom sponsorprogrammet *Maxar kraften* får föreningarna en summa pengar av oss på Borlänge Energi och i gengäld får vi möjlighet att träffa deras medlemmar och informera om kärnfrågor i vår verksamhet.

EKONOMISK HÅLLBARHET

Borlänge Energi är ett energiföretag som har ett omfattande verksamhetsansvar, där flertalet av våra affärsområden kännetecknas av att de är investerings-tunga. Affärsområdena/stödfunktionerna gör, baserat på företagets strategi, varje år verksamhetsplaner som sträcker sig 5–10 år framåt i tiden, där investerings- och resultatnivå står i fokus. I en alltmer föränderlig värld ökar behovet av investeringar på de flesta av våra affärsområden. De olika verksamhetsplanerna utmynnar i en för bolaget gemensam affärsplan. En viktig del i affärsplanarbetet är prioriteringen av olika investeringar både utifrån ett ekonomi- och ett hållbarhetsperspektiv. Det är extra viktigt då investeringarna är långsiktiga och till största delen ska ha en livslängd på 20–70 år.

De godkända verksamhetsplanerna följs sedan upp löpande via nyckeltal, så kallade KPI:er. KPI:erna syftar till att få kontroll över att det som beslutats i den övergripande affärsplanen följs.

Framtida investeringar och resultatbehov

En viktig faktor för att kunna genomföra nödvändiga och klimatsmarta investeringar är finansieringen, och då främst att kunna finansiera en stor del av dem själva. Borlänge Energi planerar att investera för cirka 1,5 miljarder kronor de närmaste fem åren, exklusive en eventuell investering i ny fjärrvärmepanna. Vår plan för de åren är att uppnå ett resultat efter finansiella poster på mellan 110–112 miljoner kronor per år, vilket ger en

självfinansieringsgrad på cirka 80 procent före utdelning och koncernbidrag. Övrig finansiering görs via lån med kommunal borgen. Då det kommunala borgensutrymmet ska räcka till många olika verksamheter krävs en hög självfinansieringsgrad. Detta trots att Borlänge Energi i sig har en stark soliditet och i nuläget skulle tåla en högre låneskuld.

Under 2021 lades Kvarnsvedens Pappersbruk ned, vilket påverkar tillgången på restvärme och i förlängningen resultatet på affärsområde Kraft & Värme. Vad det blir för verksamhet i framtiden på området/siten och Borlänge Energis roll där är i nuläget oklart. Resultaten för de kommande fem åren är beroende på osäkerheten neddraget med 2–9 miljoner kronor per år jämfört med föregående års affärsplan. Borlänge Energi har genom ägardirektivet ett resultatkrav på i genomsnitt 110 miljoner kronor per år efter finansiella poster. År 2021 var resultatet efter finansiella poster 103,6 miljoner kronor där höga elpriser och nedläggning av Pappersbruket påverkade resultatnivån på flera sätt.

Samtidigt som resultatet är viktigt strävar Borlänge Energi efter att ha konkurrenskraftiga priser och ligga bland de 20 främsta energibolagen i landet i Nils Holgerssonundersökningen. I 2021 års Nils Holgerssonundersökning hamnade Borlänge Energi liksom föregående år på första plats.

MOTVERKANDE AV KORRUPTION

En viktig del för Borlänge Energi är att agera ansvarsfullt och i alla lägen motverka korruption. Korruption kan uppstå i många olika former. Den mest uppenbara är brott mot lagen, vilket kan ske genom exempelvis mutbrott, bestickning eller utställande och godkännande av felaktiga fakturor. Mindre uppenbar korruption kan förekomma genom jävssituationer eller handlingar som innebär gynnande av vissa kunder eller leverantörer.

De största riskerna för korruption beror enligt upphandlingsmyndigheten på

- bransch
- teknisk och finansiell komplexitet
- storlek på kontrakt
- anbudsprocedur
- brådska i processen
- affärskultur.

De områden där Borlänge Energi verkar och har identifierat de största riskerna för korruption är inom bygg- och anläggningsbranschen samt vid vissa former av materialinköp. Borlänge Energi ställer därför som krav i upphandlingarna att möjlighet ska finnas att granska leverantörens process genom att få göra egna revisioner. En utökad granskning av fakturor sker också, främst när det gäller fakturerade mängder och på fakturor med tillkommande arbeten.

Kommunen införde under 2020 en visselblåsarfunktion och under 2021 infördes även funktionen för Borlänge Energi. Under året har ett ärende kommit in till Borlänge Energi.

Personal som upptäcker någon form av korruption ska gå till närmsta chef eller till närmast högre chef med sina misstankar. Det går också bra att använda visselblåsarfunktionen.

Under 2021 har inga kända fall av överträdelse av vår policy som rör korruption noterats.

AB Borlänge Energi Box 834, 781 28 Borlänge | Besöksadress: Nygårdsvägen 9
Tfn 0243-730 00 | www.borlange-energi.se

Borlänge Energi